

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.— K
Félévre	20.— „
Negyedévre	10.— „
Egy hóra	3/40 „

Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 283. szám.

Szerda, december 12.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, dec. 12. Hivatalos jelentés.

Orosz haretér: **Fegyvernyugvás.**

Olasz haretér: A Brenta és Piave között helyi harcokban sikereket értünk el.

Az oroszok részéről Cserbacsev tábornok tárgyal a békéről.

Stockholm, dec. 12. A Dagens Nhyeter jelenti Haparandából:

Az orosz főhadiszállásról érkezett hírek szerint Cserbacsev tábornokot bízták meg a béketárgyalások folytatásával.

Cserbacsev tábornok az entente diplomatákkal közölte, hogy felhatalmazása van a béketárgyalásokat folytatni Németországgal, de ez a felhatalmazás tisztán az orosz frontra terjed ki.

Egész Oroszország békét kíván.

A stockholmi orosz követ nyilatkozata.

Stockholm, dec. 12.

Orlovsky itteni orosz követ újságíróknak kijelentette, hogy **egész Oroszország békét kíván** a háborun nyereszkeskedő kapitalisták kivételével. Erős a meggyőződése, hogy talán már egy hónapon belül meg lesz az általános béke.

Oroszország nem akar tovább háboruszkodni, ha tehát az orosz birodalom kilép a hadviselők sorából, ezáltal Németország katonailag annyira megerősödik, hogy az entente fegyverrel nem győzheti le.

Legokosabb volna tehát, ha általános békét kötnének.

Amerika nem szakít Oroszországgal.

Stockholm, december 12. Trombrow ezredes, az Oroszországból hazaérkezett amerikai katonai misszió vezetője az oroszországi eseményekről a következő kijelentést tette:

Az entente nagy hibát követne el, ha Oroszországgal szemben a diplomácia merev eszközeit alkalmazná.

Ha az entente többi diplomatái elhagyják Pétervárt, az amerikai meghatalmazott továbbra is ott marad.

A bolsevikiek jól értenek a rendesináláshoz és politikai ellenfeleikkel szemben bölcs mérséklést tanusítanak. Rendkívül ügyes sakkhuzás volt Leninék részéről, hogy a béke jelszavával indították meg forradalmukat.

Amerika nem szakíthat Oroszországgal, mert nem engedheti meg, hogy Németország karjaiba rohanjon. Ezzel kitennök magunkat annak, hogy két év után német vezetés alatt álló orosz csapatokkal találánk magunkat szemközt valahol Flandriában.

El kell ismerni, hogy Oroszország elbágyadt és kimerült. Az orosz néplélek nem nagyon bánkódik a háboru szegényletes befejezése miatt, mert Oroszországban mindenki megunta a háborut.

A román fronton is megkezdték a leszerelést.

Koppenhága, december 12. Jassyból jelentik:

A román fronton kezdetét vette a leszerelés. A katonák nagy csapatokban elhagyják a lövészárkokat.

A front mögött sok erődítést ki kellett üríteni, mert a román katonák elhagyták azokat.

Franciaország teljesen kimerült. Németországnak újabb 2 milliós hadserege van.

Bern, dec. 12. A párisi Éclairer írja:

Németország behívta az 1919 és 1920-as évfolyamokat, amivel **1,600.000 új katonát kapott.**

Az orosz fogságból hazatérő harc képes katonák száma **egy millióra tehető.**

Ezzel szemben Franciaország annyira ki van merülve, hogy képtelen többé az 500 kilométeres frontot védelmezni. A tavaszra beigért egy milliós amerikai segítség valószínűleg már későn érkezik.

Német áttöréstől tartanak a franciák.

Berlin, dec. 12.

A francia lapok **az orosz frontról elhozott német erők áttörésétől tartanak**, úgy hogy a kormány kénytelen volt egy megnyugtató közleményt kiadni.

Ebben azt mondja a francia kormány, hogy amíg a német csapatokat és nehézügyeket az orosz frontról átszállítják, legalább 4 hónap eltelik, addigra pedig megérkeznek az amerikai segítő csapatok.

Trockij ultimátuma az ententehez.

Páris, dec. 12. A Havas ügynökség jelenti Pétervárról:

Trockij f. hó 12-ikén ultimátumot intéz a szövetségesekhez, hogy tárgyalást kezdjenek a fegyverszünetről és nyilatkozzanak, mik a békecéljaik, továbbá, hogy csatlakoznak-e a fegyverszünethez.

A francia lapok megjegyzik, hogy az entente ily ultimátumra nem válaszol.

Az entente elvben hozzájárulását adta az orosz fegyverszünet-tárgyalásokhoz.

Carskoje Szelo, december 12. Hivatalos.

Utólag érkezett hír szerint a szövetségesek elvileg hozzájárultak ahhoz, hogy a fegyverszünet dolgában tárgyalásokat kezdjünk Németországgal.

Feltétlenül kikötötték, hogy egyetlen versztnyire sem vonulhatunk vissza és Németországnak élelmiszert nem szállíthatunk.

Hivatalos jelentések

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 11.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában és a Scarpetól a Sommeig délután sok helyen élénk tűzérési harc fejlődött ki.

A német trónörökös hadcsoportja: A tűztervékenység az egész arcvonalon élénk volt. A Craonnetől északra rohamcsapatok meglepetésszerű előretöréssel huszonkettő franciát hoztak magukkal az ellenséges árkokból, felderítő harcokból. Más szakaszokon is foglyokat szállítottunk be. A repülőcsapatok erős harcra készen különösen a francia arcvonalon heves légi harcokra vezetett. Az ellenség tizenegy repülőgépet és egy kötött lég-hajót vesztett.

Keleti harctér:

Nincs újság.

Olasz harctér:

A Brenta mindkét oldalán és a Piave alsó folyása mentén időnkint fokozottabb tűzérési tevékenység.

Ludendorff.

Ifjusági egyesületek szervezése.

Gróf v. Häseler porosz generális mondta egy alkalommal az ifjúságról megemlékezve, hogy: „Az ifju életben azok az évek, amelyek a népközlők és a védkötelezettség között telnek el, a jellem kifejlődésére és lelki tulajdonságok nemes fokozására talán a legfontosabbak és éppen ezek az évek tűnnek el többnyire nevelés és oktatás nélkül...”

Merő igazság.

Ha a tanügyi statisztikát közelebbről szemügyre vesszük, úgy látjuk, hogy az ifjúság zöme 12—14 éves korában végleg otthagya az iskolát és kenyérkereset után lát: vagy szüleivel alkalmazva, vagy idegen gazda alatt. Mindkét esetben a nevelés — mert épp az alsóbb néposztályról van szó — a leghiányosabb, sőt mondhatni teljesen elmarad.

Kulturnemzetnél létfenntartás szempontjából nem lehet közönyös, hogy a jövő nemzedék milyen nevelésben részesüljön.

A világháború gazdag tanúságaiból okulva, hazafias kötelesség megragadni minden eszközt, módot, mely az ifjúság nemzeties nevelését hathatósan elősegíti, mert e törekvéssel a hazának békében hasznos polgárokat adunk és ha kell, háborúban képzett, lelkiileg és testileg erős katonákat.

Sok ut vezet Rómába. Az bizonyos. Egy tény azonban, hogy: *céltudatosság, egyöntetűség és rendszer* az ifjúság nevelésében az eredményt feltétlenül elősegíti. Ezeket a feltételeket azonban csak akkor lehet megvalósítani, ha az ifjúság kötelezőleg vesz részt ama oktatásokon, amelyek úgy az egyén, mint az összesség szempontjából az ifjúság helyes testi és szellemi nevelését célozzák.

Ab uno disce omnes! Szükséges az ifjúságot *szerves kötelékbe egyesíteni*, aminek legjobban ifjúsági egyesületek szervezése felel meg (közönségenként egy, városban több).

Az ifjúsági egyesületekben oktatók volnának: tanítók, mint arra legalkalmasabbak, továbbá a papok, okl. gazdászok, ipartanítók, orvosok, tartályvagy népfelkelő tisztek, altisztek stb., kik, ha a mai viszonyok figyelembe vételével *anyagilag kellően honoráltak* lesznek, e terhes, de hazafiaságában felette nemes munkára bizonyára készséggel fognak vállalkozni. Az oktatások természetesen a viszonyoknak megfelelően, főleg téli időben, továbbá vásár- és ünnepnapokon lennének olyképp, hogy figyelembe véve, miszerint a háború következményeiben

minden ifjura fokozottabb munkateljesítményt ró, senkit azért munkamulasztás ne terheljen, senki azt felesleges tehernek ne tartsa, hanem célját megértve, kedvvel, szórakozással vegyen az oktatáson részt.

A szervezés részleteit tárgyalni még nem időszere, addig is azonban vázolni akarom, hogy az ifjúságnak egyesületekbe való tömörítésének mi a célja:

A hazafias jellem, erkölcsösség, fegyelem, rendszeret, mérsékletesség, józanság, önmegtagadás, vallásosság, testi és lelki tisztaság fejlesztése, egészségápolás, higiénikus életmód, fertőzések megakadályozása, fog-, bőrápolás, a humanizmus felébresztése, testnevelés (sport, torna, játékok, katonai testgyakorlatok, céllövészet, kirándulás, versenyek stb.), baleseteknél az elsősegélynyújtás (cserkész módszer), kulturális előadások (szemléltető és vetített képekkel), uszás, zene, ének, továbbá *házi-ipari és gazdasági oktatás a legintenzívebb alapon*, tüzoltásban kiképzés, könyvtár létesítésével a művelődés fokozása, községi ünnepélyek rendezése, ami a testvériség érzetét emeli. Orvosi ellenőrzés; minden ifju köteles magát időszaki orvosi vizsgának alávetni, így lehetne a betegségek elejét venni és ezer és ezer életet megmenteni, sőt az orvosi rendszeres megvizsgálás a gyermek születésétől kezdve lenne célszerű. Itt örömmel kell megjegyezni, hogy Torontál vármegye főispánja az ifjúság orvosi megvizsgálását már beható kísérletezés tárgyává tette.

Látszólag iskolai, talán egyetemi tananyag mit felsorolok, de mert: non scholae, sed vitae discimus, hát a hasznát csak az huzza, aki tanul és ha mindenki tanul: nyer az egyén, a társadalom, a nemzet. Ha pedig ezek nyernek: értékében gyarapodik az egyén, a társadalom és végeredményében a nemzet.

Jegyezzük meg: „Der preussische schulmeister hat die Schlacht bei Sadova gewonnen!“ Mennél többet tanítanak, annál többet tudunk, a tudás pedig az erő, a hatalom fokmérője! Ezt a német példa úgy 1870—71-ben, mint a világháború véres viaskodásában fényesen igazolta, nem számítva a német állam békeidőbeli gazdasági felvirágzását.

A kormány részéről bizonyos, hogy az Orsz. Testnevelési Tanács közreműködésével hivatalosan is fognak intézkedések kiadtnál általános kötelezettség formájában az ifjúság testi és szellemi (kulturális) nevelésére vonatkozólag, azonban a háború okozta súlyos körülmények ezen időpontot érthetően még jól a messze jövőbe fogják kitolni.

Hogy az ifjúság nevelés ügye azonban mielőbb tárgyalás alá kerüljön, hogy a háború után a nemzeti erősödés nagy munkája már tervszerűen megkezdődhessen: kívánatos volna *egy megyei testnevelő tanács létesítése*, mely hivatott tagokból állván, a probléma gyakor-

lati megoldását szakszerű ismeretek révén és a megye viszonyainak megfelelően, könnyen, célszerűen nyélbe ütheti.

Szó sincs róla: omne principium difficile, de nincs az a nehéz kezdet, amelyet vasakarrattal tuhaladni nem lehetne, pláne, ha arra komoly tapasztalatok ösztökélnek.

Hogy például Torontál vármegyében az ifjúság testi és szellemi nevelés ügyének lelkes felkarolása nemzeti szempontból mily nagyjelentőségű eredményt biztosít, mily nemes hazafias cselekedetet képez, azt az eszme maga hirdeti legjobban.

„Viribus unitis!“

Bodó János.

HIREK

Figyelmeztetés.

Ennek a hónapnak a közepén lezárul a hetedik hadikölesön aláírása, tehát ugyszólván már csak órák vannak hátra a máig elmulasztott kötelesség teljesítésére. Figyelmeztetünk és óva intünk mindenkit, hogy akinek akárminő csekély mérvben is módjában van, vagy aki kevesebbet tett, mint amennyi kitelik tőle, használja fel a még kínálkozó lehetőséget és jegyezzen a hadikölesőre. Olyan súlyos a nemzet helyzete, hogy a földhöz ragadt szegénység kivül semmi más ok nem mentesít a hadikölesőhöz való hozzájárulás alól és aki kivonja magát, olyan felelősséget vállal, melynek bélyegét soha semmivel le nem moshatja többé.

Minden ürügy, amibe bárki is betakarozni próbálkoznék sokkal átlátszóbb, semhogy tartózkodásának a valódi oka, a nyilvánvaló hazafiatlanság szemetszerűen ki ne látszanék alóla. Hogy ugyanis itt van már a béke s ennek folytán legalább is egy fronttal kevesebb a szükséglet, a leglelkiesmeretlenebb beszéd, amit elképzelhetünk. A béke és pedig a győzelmes béke jönni fog, de csak úgy ha erőnköt csorbítatlanul éreztetjük ellenségeinkkel, ha ezek látják, hogy az áldozatokból épügy, mint a háború szükségleteiből kifogyhatatlanok vagyunk. Kitartásunk legkisebb meglazulásának a pusztá látszata is katasztrófális lehetne ránk nézve s akik kivonják magukat a hadikölesőn alól, azok ezt a látszatot szolgálják, akár mily derekasan állja is helyét a nemzet nagyobbik része. Épügy csak kibúvó az is, hogy hiszen a hetedik hadikölesőn máris olyan eredményt mutathat fel, mely feleslegessé tesz minden további erőfeszítést. Nagyon jól tudjuk, hogy amíg a béke aláírva nincs, addig nekünk állig fegyverzetten és minden eshetőségre felkészületen kell maradnunk, tehát a háború költségeinek, mintha csak ma szállnánk igazaink védelmére, épp annyira bővebben kell lennünk.

Nem tudjuk eléggé a lelkére kötni mindenkinek, hogy ezeket az utolsó órákat minél jobban kihasználják. Azzal, hogy aki eddig bármi okból nem teljesítette kötelességét, most mulhatatlanul rója azt le és azzal is, hogy valamennyien álljunk szüntelenül résen s mindenkit biztassunk, ha kell: kényszerítsünk kötelessége teljesítésére.

— Személyi hír. dr. Steiner György főispán hivatalos ügyekben ma este Budapestre és onnan Temesvárra utazott.

Jankó Ágoston alispán néhány napra ugyan csak Budapestre utazott tegnap este.

— Halálozás. Igaz részvétellel értesülünk, hogy Anna Ádám m. kir. honvédőrnagy, a lugosi es. és kir. üdülőkórház parancsnoka tegnap Lugoson hirtelen meghalt. Az elhunyt, akit Nagybecskerekén kiterjedt rokonság sirat és sok ismerőse és tisztelője gyászol, a háború egész tartama alatt katonai szolgálatot teljesített. Előbb Szegeden állomásozott, azután hosszabb ideig az elfoglalt szerbiai területeken volt kiküldetésben, most pedig már közel fél

Lisztet

csak szűken kimért mennyiségben lehet kapni, ellenben Diana-alabástrompuder és Diana-arc krém minden gyógyszerárban és illatszertkereskedésben kaphat.

Ha arca szeplős, pattanásos, vagy

bármilyen

arcfoltok éktelenítik el, ezeknek a legbiztosabb ellenszere a Diana-alabástrompuder és a Diana-arc krém, amelyek használatától olyan lesz az arc, mintha tejből fűrésztötték volna meg. Rendeteg

mennyiségben

vannak arcszépítőszerek forgalomban, ezért szükséges, ha arcbőrére ártalmatlan és biztosan ható bőrápolószereket óhajt, hogy kifejezetten kérje a Diana-készítményeket, amelyeket mindenütt

olcsón

megkaphat. Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.

952 Budapest, V., Nádor utca 6.

esztendeje Lugoson volt parancsnoka az ottani katonai üdülőkórháznak.

— **Hadikölcsönjegyzés Torontálvármegyében.** Torontálvármegye főispánja dr. Steuer György a hadikölcsönjegyzésnek minél sikeresebbé tételére érdekében és abból a célból, hogy az eddig elrejtett tőkék is a hadikölcsönbe bevonassanak, központi hadikölcsönjegyzési irodát állított föl és a közigazgatási hatóságokhoz intézett rendeleteivel összeíratta az összes fölmentetteket, hadseregszállítókat, valamint azokat, akik eddig hadikölcsönt nem jegyezték és hadikölcsönt vagyunk, keresetük és jövedelmük mellett jegyezhetek volna. Az ötnaponként beérkezett kimutatások és táviratok alapján és a központi iroda közreműködése mellett megállapított, hogy a községek, magánügyek és pénztintezetek a hadikölcsönt megfelelő összegben jegyezték-e. Legtöbb községben a hadikölcsönt a legnagyobb áldozatkészséggel és legszebb eredménnyel jegyezték, ahol a hadikölcsönjegyzés eredménye nem volt kielégítő, ott a szükséges fölvilágosítás, buzdítás és támogatás után a megfelelő hadikölcsönt jegyezték. A hadikölcsönjegyzés munkálatait Torontálvármegyében a főispán elnöke alatt működő központi hadikölcsönjegyzési iroda irányítása mellett a legszébb sikerekkel fogatosítják. A járási főszolgabírák és városi polgármesterek, különösen a községi jegyzők a legnagyobb odaadással és fáradhatatlan munkával, a jelenlegi komoly időkben megkívánt lelkiismeretességgel és hazaszeretettel, välvett erővel végzik a hadikölcsönjegyzés munkálatait. A hetedik hadikölcsönjegyzés eredménye Torontálvármegyében minden tekintetben kielégítőnek és rendkívül sikeresnek ígérkezik.

— **A nagybecskereki plébános lemondása.** A földmivélsügyi miniszter előterjesztésére a megyéspüspök tudvalegő Lobmayer Nándor verscezi hittanárt nagybecskereki plébánosá nevezte ki. Lobmayer Nándor most lemondott javadalmaról. A megyéspüspök Nagybecskerekre ideiglenes kiegészítőül Hoffmann István bogárosi segédlelkészt küldte ki.

— **A csanadegyházmegye köréből.** A megyéspüspök áthelyezte a következő segédlelkészeket: Pálffy Sándort Nagyikindáról Ujszentannára, Petrovics Jánost Anináról Nagyikindára és Schneider Józsefet Ujszentannáról Aninára. A beteg csukási lelkész mellé koadjutornak Bosh József gyertyamosi segédlelkész lett kirendelve. — A hadvezetőség Bakos Károly nagybecskereki s. lelkészt katonalelkészi szolgálatra hívta be.

— **Katonai kitüntetés.** Dr. Mátyás Mihály ezredorvost, ki a háború alatt már több ízben részesült kitüntetésben, újabban az ezüst Signum laudissal tüntette ki a király.

— **Kisül az igazság.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatott egy Forbát Gyula nevű egyént, aki nem tudta magát kellőképp a razzia alkalmával igazolni. Forbát Gyula, aki különben a 32. gy. ezred tizedese és a civil ruhát állítólag mint vöröskeresztes alkalmazott hordta, mint a rendőrség megállapította, lánckereskedelemmel foglalkozik és az egyik itteni cégtől fel is vett 2500 korona előleget két waggon tűzifa és olaj szállítására, de árut nem szállított. A céget azzal nyugtatta meg, hogy a rossz közlekedési viszonyok miatt nem jöhet a fa, a rendőrség távirati érdeklődésére azonban ma az a válasz érkezett, hogy Forbát fel sem adta a fát, mert egyszerűen nincs is fája. A rendőrség átadta Forbát Gyulát a katonaságnak.

— **A peches betörők.** Megírtuk tegnap, hogy Berényi Bódog vaskereskedő üzletében betörők jártak, akik a kassza feltörésével próbálkoztak meg. A kereskedő eleinte azt hitte, hogy a munkájukban megzavart betörők több értékes tárgyat vittek el az üzletből. Erre azonban úgy látszik nem volt idejük, mert mindössze az íróasztalokból vittek el 150 darab régi rézkrajcárát és egy nagytölecsét. A peches betörőket a csendőrség tovább nyomozza.

— **Börtolvajok a vasuton.** A nagybecskereki állomásfőnökség feljelentést tett a rendőrségen, hogy az itteni állomáson az egyik vonat másodosztályú fülkéjében ismeretlen tettesek egy 60

cm. széles és ugyanilyen hosszú bőrhuzatot a bőrdíványról késsel lemetszettek és elloptak. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Nagybecskereki Hölgyek s Urleányok Mária Kongregációjának Vezetősége őszinte köszönetet mond ezúton is méltóságos dr. Steuer Györgyné, Jankó Ágostonné s Bergmayer Rezsóné urasszonyoknak azon kiváló pártfogásért, mellyel a sós-killi-nap ügyét kitüntették. Halás köszönettel adózunk azon szíves adakozóknak, kik a Kongregáció tagjainak buzgó, fáradhatatlan gyűjtését önzetlen adományokkal oly eredményessé tették, továbbá Eckstein Samu urnak, ki a sütitést teljesen ingyen elvállalta, valamint Krumenacker Károly urnak, ki 12 l. tejet s Kövesi Emil s Guitman J. uraknak, kik köménymagot, illetve mákot bocsátottak e célra a Kongregáció rendelkezésére s ezzel a sós-killi-nap sikerét teljesen biztosították.

— **Leányok a fehérneműgyűjtés szolgálatában.** A Hadisegélyző Hivatal által megindított országos fehérneműgyűjtés szép sikerrel folyik. Különösen vidéki városok érezték át a kérdés nagy fontosságát és önfeláldozó szeretettel adják oda felesleges fehérneműket a katonáknak. Nagykőrös nemcsak azzal tünt ki, hogy sokat juttatott a hadseregnek, hanem azzal is, hogy a város leányai önkéntesen a legnagyobb buzgalommal résztvettek a szervezés munkájában. A leányok maguk közt külön bizottságot alakítottak és apróbb csoportokban házról-házra járva szolgáltatták fel a közönséget a gyűjtésben való részvételre. Nagykőrös szép példáját már több vidéki város is követte. Kívánatos volna, ha mindenhol hasonló módon segítenek elő a hölgyek az akció sikerét.

— **Adomány.** Kluge Károlyné urnő lapunk utján a nagybecskereki iskolagyermekbarát-egyletnek 10 koronát, a Szociális misszió-egyletnek 10 koronát, Kluge Erzsébet pedig a r. kath. árvaház-egyletnek 10 koronát adományozott. Az összegeket rendeltetési helyére juttattunk.

— **Vidéki Hírlapírók Fővárosi Otthona.** A vidéki hírlapírók számára Budapestén létesített Otthon javára újabban a következő alapítványok érkeztek: báró Madarassy Beck Gyula 1000 kor., Rimamurányi vasművek rts. 2000 kor., Egyesült budapesti fővárosi tp., Nemzeti kasszinó 1000—1000 kor., gr. Tisza István, gr. Andrássy Sándor, Hazai általános biztosító intézet, Pannonia sörgyár rts. Pécs, Győri szeszgyár rts., Első csabai gőzmalom rts. 500—500 kor., gr. Zselénszky Róbert, gr. Erdődy Sándor, Delm. gazdasági bank rts., Máv. alkalmazottak Rudolf egyesülete, Szatmári keresk. rts., Magyar huskiviteli rts., Temesvári Agrár tp. rts., Hunnia gőzmalom rts., Aszfalt és kátránygyár Szeged 200—200 kor., gr. Nákó Sándor, Magyar bányászati egyesület 300—300 kor.

A hadikölcsön.

Mi történik ha nem jegyezel?

A hadikölcsön kisebb lesz; az ellenség ezt gyöngeségünknek véve, győzelmében bizik, mi által a béke megkötése késleltetik; az állam a hadikölcsön elégtelensége következtében más pénzügyi mivelet alapján kénytelen a hiányzó összeget felvenni, mi által a bankó szaporítatik, ezzel a pénzbőség okozta drágaság fokozva lesz.

Pénzed nem hoz többet, de mindent drágábban kell vásárolnod.

Ez a jegyzés elmulasztásának hátránya.

Békekölcsön.

Mi történik ha jegyezel?

A hadikölcsön nagyobb lesz; az állam a bankók egy részét bevonhatja, a pénzbőség kisebbedik, ez a drágaságot apasztja.

A hadikölcsön kedvező eredménye ellenségeinket törhetlen gazdasági erőnkől meggyőzővén, békekötésre való hajlandóságát felbreszti, növeli. A hadikölcsönbe fektetett pénz nagy és biztos jövedelmet nyújt, ha lombard kölcsön felvételével jegyeztél, takarékosagra kényszerít.

Ez a jegyzés előnye.

Életbiztosítással egybekötött hadikölcsönjegyzések

helyben a vármegyei hitelszövetkezetnél, vidéken a községi hitelszövetkezetnél előnyös feltételek mellett köihetők.

— **Ingyenes karácsonyi ajándék.** Az e cím alatt hirdetés rovatunkban megjelenő hirdetésre felhívjuk olvasóink és különösen a szülők figyelmét.

TÖRVÉNYSZÉK

Amit szabad Pesten, nem szabad Beeskereken. Popovics Dániel nagybeeskereki bazárosnál ez év május 23-án pikáns könyveket akart vásárolni egy harctérről hazaérkezett katonára. Mivel azonban az üzletben sok fiatal leány volt, nem mert bemenni, hanem *Nack Katica* elárusítólánynak szólott, aki az utcára hozott ki néhány ilyfajta füzetet, amiben a harctéri hős kezdett válogatni. A véletlen arra hozta a rendőrkapitányt, aki a füzeteket elkobozta és a bazáros meg az elárusítóleány ellen az eljárást megindította pornografikus füzetek forgalombahozatala miatt. *Keller Sándor* dr. járásbíró elé kerültek az ügy aktái a lefoglalt, színes rajzokkal illusztrált füzetekkel együtt, amelyek közül csak néhánynak a címét jegyezzük fel: „Harctéri pikantériák”, „Nászut akadályokkal”, „Szepareban”, „Csemegék a szultán háreméből”, „Huszár Miska és Baka Péter szerelmei”. stb. Ilyen és ehhez hasonló című füzetcskéket kerültek a bíróság asztalára, ahol szigorú jogászai szemmel bírálták el azokat. A vádlottak azzal védekeztek, hogy Budapesten már 1911. óta szabad ilyen pikáns füzeteket árusítani ügyészségi engedéllyel. Popovics elő is mutatott egy levelet egy pesti antikváriustól, aki szintén raktáron tart egy csomó ilyen füzetet. A bíróság azonban nem fogadta el a védekezést, — amit szabad Pesten, azt nem biztos, hogy szabad Beeskereken is — és elítélte Popovicsot, valamint a kiszolgáló kisasszonyt fejenként 70 korona pénzbüntetésre, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. Az elítéltek fellebbezésére most foglalkozott az ügygel a törvényszék fellebviteli tanácsa, amely *helybenhagyta* az elsőbíróság ítéletét a következő indoklással: „Már a lefoglalt füzetek címei és képei is elárulják a szerelmi élet testi fogyatkozásait tárgyzó és ennek révén hatni igyekvő olyan olvasmányokat, amelyek a komoly irodalommal semmi kapcsolatban nem állanak és az azokban foglalt történetek megfűszerezve a szereplő párok között lefolyt frivol helyzetek leírásával, egyedül azt a célt szolgálják, hogy az olvasó érzelmi idegeire izgatólag hassanak. Egyszóval feltűntetik mindazokat az ismérveket, amelyekkel a pornografikus műveket általában meghatározni szokták. Ezért marasztaló ítéletet kellett hozni. Az elítéltek semmisségi panasza folytán még a szegedi ítéletábrá is foglalkozni fog a cifra ügygel.

Nyilatkozat.

Wagner Miklósné kívánságára kijelentem, hogy őt lopással sohasem gyanúsítottam.

1083

Erczegán Tivadar.

Csárverés.

Nagybeeskereken, j. hó 18-án, reggel 8 órakor a Stageschmiedt-féle téglagyárban

24 darab katonai kincstári ló

kerül árverés útján eladásra. Az árverésen csak az azon mezőgazdák vehetnek részt, kik az 1. ső fokú közigazgatási hatóság által kiállított igazolvánnyal bizonyítják, hogy lóra szükségük van, mely bizonyítvány egyúttal azt is igazolja, hogy az igazolvány tulajdonosa hány darab lovat vásárolhat.

1084

Lóértékesítő állomás.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybeeskereken.

Ingyenes karácsonyi ajándék! A szülők figyelmébe!

A mai drága világban is ingyen adjuk a tetszetős külsejűknél fogva karácsonyi ajándéknak alkalmas takarékperselyeinket, mert az átvételük alkalmával elhelyezett 5 korona betétet a persely visszaadásakor kamatokkal együtt visszafizetjük. Azon szülő, ki gyermekében a takarékoság hajlamát felébreszteni, fejleszteni akarja, — nem fog késni, ajánlott perselyünket beszerezni.

1072

A Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet.

Hirdetmény.

A „Módosi Takarékpénztár” folyó évi december hó 27-én, délelőtt 11 órakor Módoson, saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívottak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyvvezető kijelölése és két hitelesítő választása.
2. Az igazgatóság megbízatása egy tervezet kidolgozására, mely szerint a Módosi Takarékpénztár ezidőszerinti 360.000 korona részvénytőkéjét 600.000 koronára felemelhesse.
3. Az intézeti alapszabály 6., 7., 26. és 35. szakaszainak módosítása.
4. Szorosabb üzleti összeköttetés létrehozása a „Módosi Takarékpénztár” és a „Temesvári Első Takarékpénztár” között. A reá vonatkozó feltételek előterjesztése és jóváhagyása.
5. Netáni indítványok.

Kelt Módoson, 1917 december hó 10-én.

Zsitos József ügyvéd,
a „Módosi Takarékpénztár” igazg. elnöke.

Figyelmeztetés.

Az alapszabályok 15. §. értelmében szavazatképességgel csak azon részvényesek bírnak, akik a társaság részvénykönyvébe a közgyűlés egybejövetele előtt 14 nappal be voltak irva és részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél letéteményezték, 20 szavaztnál többet senki sem bírhat.

A részvényesek személyesen, törvényes képviselőjük, vagy az alapszabályok 16. §-a értelmében meghatalmazott részvényes útján jelenhetnek meg a közgyűlésen.

1082

4921—1917. szám.

1081—3.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy községében 1 darab 3 éves fehér tehén, bélyegtelen, bitangságban van.

Felhívjuk a tehén tulajdonosát, hogy 8 napon belül a tulajdonjog igazolása mellett vegye át, mert ellenkező esetben 1917. évi december hó 20-án nyilvános árverésen elfogadjuk adatait.

Aracson, 1917. évi december 5.

Községi előjáróság.

Két elárusítóleány
és egy, aki nőiruhavarrásban jártas
azonnali belépésre kerestetik.

Bukovác Izván

férfi- és nőidivat-üzlete
Nagybeeskerek. 1065

Temesvári-utca 1526. szám
alatt kétágyas

1675

butorozott szoba

előszobával, kiszolgálás nélkül nős katonatisztnak kiadó.

Bövebbet Temesvári-utca 9/II. alatt.

Szőlőtörköly.

Tisztelettel felkerem a nagyérdemű közönséget, hogy akinek ezen szeszfőzési kerületben szőlőtörköly birtokában van, sziveskedjék értesíteni, hogy azt még idejében átvehessem.

Tisztelettel

Weiterschan Péter

központi szeszfőző vállalkozó,
Nagybeeskerek.

1082

1 1/4 éves

1074

mangolica
tenyészkának
kaphatók

Winter Bernát

bérgazdaságában Partos, Torontál-
tálmegye. Telefon: Bánlak 17.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.